

IZGRADNJA OTPORNOSTI NA POPLAVE U CRNOJ GORI

IZVJEŠTAJ O PROGRAMU OTPORNOSTI NA POPLAVE

2018 - 2024

Koristeći alat za mjerenje otpornosti na poplave za zajednice (FRMC), program se duboko povezao sa lokalnim stanovništvom kako bi izgradio otpornost i integrisao njihove uvide i iskustva u lokalne akcije i nacionalne strategije. Lokalni glasovi i naučene lekcije su dokumentovani i podijeljeni kako bi se podržalo uticanje na politike i širenje kroz mrežu Crvenog krsta.

Crveni krst Crne Gore je sastavni dio sistema upravljanja vanrednim situacijama i preduzima akcije u pripremi i reagovanju na katastrofe, smanjenju rizika od katastrofa i prilagođavanju klimatskim promjenama. U cilju jačanja otpornosti zajednice i smanjenja uticaja poplava, Crveni krst Crne Gore je zajedno sa Međunarodnom federacijom društava Crvenog krsta i Crvenog polumjeseca (IFRC) bio dio Ciriške alijanse za otpornost na poplave.

Poplave su najčešća klimatska opasnost u Crnoj Gori, koja svake godine uzrokuje značajne ekonomske,

ekološke, socijalne i zdravstvene štete. Za ruralne zajednice koje se nalaze u blizini Skadarskog jezera u opštini Zeta, fluvijalne poplave uzrokovane obilnim padavinama predstavljaju značajnu brigu, posebno za poljoprivredu i stočarstvo.

Kroz Cirišku alijansu za otpornost na poplave, Crveni krst Crne Gore je sproveo intervencije izgradnje otpornosti zasnovane na dokazima s pojedincima, porodicama, lokalnim čelnicima i zajednicama i proširio primjenu najbolje prakse i uticao na nacionalne politike i strateške planove.

Pojedinci i porodice integrišu svijest o otpornosti na poplave i akcije u svoj svakodnevni život.

- Obuke za prvu pomoć, smanjenje rizika od katastrofa i zdravlje
- Izgradnja otpornosti u školama
- Podjela setova za prvu pomoć, ruksaka za vanredne situacije i materijala za podizanje svijesti
- Ključne poruke i podizanje svijesti

Nakon različitih održanih radionica i obuka, vidjeli smo da je opšte znanje ljudi o prvoj pomoći mnogo veće i to je nešto što je nam je bilo zadovoljstvo vidjeti.

Kristina, asistent u programu za djelovanje u nesrećama, Crveni krst Crne Gore

Poboljšano je više od

31.000 života

Novi stavovi i ponašanja, infrastrukture i politike koje imaju dubok i trajan pozitivan uticaj na živote ljudi.

Indirektno obuhvaćeno preko 100.000 miliona ljudi

Prcijenjeni broj populacije koja imaju koristi od intervencija u zajednici, šire primjene i inicijativa uticaja.

Aktivnosti su se sprovodile u ruralnim zajednicama, zajedno sa partnerima na lokalnom i nacionalnom nivou.

Zajednice i lokalne vlasti daju prioritet upravljanju životnom sredinom i infrastrukturi za zaštitu od poplava radi veće otpornosti na poplave.

- Popravka zida za zaštitu od poplava u cilju zaštite porodica, imovine i dobara.
- Čišćenje kanala kako bi se obezbijedio nesmetan protok vode i smanjile blokade koje pogoršavaju poplave.
- Zelena ostrva za upravljanje otpadom za smanjenje prepreka i kontaminacija tokom poplava.

Pored infrastrukturnog značaja, ove inicijative su pozitivno uticale na svijest građana i promjene u ponašanju prema otpadu i stavovima prema zaštiti vodotoka.

Mihailo Asanović, predsjednik Opštine Zeta

Nacionalna politika daje prioritet potrebama, prioritetima i kapacitetima zajednice u vezi s otpornošću na poplave.

- Strateški doprinos nacionalnim planovima, politikama, strategijama i dijalozima.
- Regionalne razmjene znanja

Takođe smo u mogućnosti da budemo glas zajednica na način da možemo da prenesemo koje su potrebe zajednice, koji su prioriteti zajednice, što zajednica misli da treba obuhvatiti u svim tim politikama.

Nataša Uskoković, savjetnica za međunarodnu saradnju, Crveni krst Crne Gore

INSTITUCIONALNO UČENJE

Kao dio Alijanse za otpornost na poplave, Crveni krst Crne Gore je preduzeo proces institucionalnog učenja, a proteklih pet godina je značajno uticalo na institucionalne odnose i načine rada.

- Jačanje nove Opštinske organizacije Crvenog krsta u opštini Zeta.
- Povećani kapaciteti za izgradnju otpornosti u opštinskim organizacijama Crvenog krsta i kod volontera.

- Uspješan model saradnje sa lokalnim vlastima.
- Unaprijeđen položaj u nacionalnim dijalozima i inicijativama.
- Efikasno upravljanje programom u kontekstu spoljnih ograničenja, kao što je Covid-19

Akcije koje smo sprovodili u zajednici pomogle su da se poveća vidljivost Crvenog krsta na lokalnom nivou i proširile percepciju javnosti o mogućnostima onoga što Crveni krst može da uradi.

Jelena Dubak, generalna sekretarka,
Crveni krst Crne Gore

Mujova priča

Mujo živi u naselju Ponari, uz pritoku rijeke Morače. Bavi se poljoprivredom, prodaje svoje proizvode, kao što su krompir, lubenica i paprika na lokalnoj pijaci. Kad nivo rijeke poraste, njegovi prihodi i sredstva za život su ugroženi. Tokom nezapamćene poplave 2010. godine, Mujova porodica je evakuisana zajedno s većinom stanovništva Ponara. Poplavna voda uništila je usjeve i uzrokovala značajnu štetu na kućama i drugoj infrastrukturi u zajednici.

Kroz saradnju Crvenog krsta Crne Gore i Opštine Zeta, ljudi iz zajednice su se okupili kako bi razgovarali o potrebama zajednice. Na osnovu toga, sprovedene su obuke iz prve pomoći i podijeljeni materijali kako bi se podigla svijest o riziku i unaprijedile vještine lokalnog stanovništva. Stari i oštećeni zid za zaštitu od poplave u zajednici popravljen je, ojačan i poboljšan kako bi izdržao i veće poplave u budućnosti. Mujo kaže „ovo će zaštititi zajednicu od budućih poplava“. Zaštita života i sredstava za život ključna je za povećanje otpornosti zajednice na poplave.

PREPORUKE

Uspješna izrada Programa otpornosti na poplave u Crnoj Gori tokom posljednjih 5 godina označila je ključni napredak u percepciji zajednice u pogledu rizika i lokalnih kapaciteta za poboljšanje pripravnosti i odgovora na katastrofe. Međutim, kako klimatski rizici nastavljaju da rastu, važno je da naši pristupi ostanu dinamični i inovativni korišćenjem lekcija naučenih iz prethodnih iskustava

Razumijte i prenesite kako rad u okviru programa doprinosi široj slici

- Tražite sistemske promjene izgradnjom otpornosti na različite načine i na različitim nivoima
- Iskoristite velike kampanje za podizanje svijesti i medijsku pokrivenost kako biste podijelili ključne poruke
- pozicionirajte aktivnosti za izgradnju otpornosti u širu nacionalnu agendu

Obezbijedite da ljudi budu u srži aktivnosti izgradnje otpornosti.

- Izgradite povjerenje i kredibilitet preduzimanjem ranih aktivnosti koje pružaju opipljivu korist zajednici.

Razvijte dobre odnose sa ključnim lokalnim akterima

- Pronađite usklađenost između mandata Crvenog krsta i postojećih prioriteta zainteresovanih strana.
- radite ambiciju postepeno počevši od saradnje malih razmjera.
- Formalizujte partnerstva putem pismenih sporazuma sa jasnim ulogama, odgovornostima i vremenskim okvirima.

Iskoristite organizacione snage za povećanje i održivost.

- Koristite obuku prve pomoći, simulacije i aktivnosti podizanja svijesti kao ulazne tačke za angažovanje zajednice i postavljanje temelja za akcije izgradnje otpornosti.
- Dajte prioritet obuci zaposlenih i volontera Crvenog krsta kako biste osnažili buduće aktivnosti na klimatskoj otpornosti.
- Iskoristite poziciju Crvenog krsta u nacionalnim dijalozima i kreiranju politike kako biste osigurali da se lokalni glasovi čuju.

Ciriška alijansa za otpornost na poplave je multisektorsko partnerstvo koje se fokusira na pronalaženje praktičnih načina za pomoć zajednicama u razvijenim zemljama i zemljama u razvoju da osnaže svoju otpornost na rizik od poplava. Sazanajte više na: www.floodresilience.net

PROČITAJTE
ČITAV
IZVJEŠTAJ
OVDJE